

BUNUL ECONOM

REVISTA PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte

Starea noastră culturală.

←→

Lăsăm să urmeze și dăm loc cu plăcere discursului dlui Iosif Vulcan rostit la Brad, cu atât mai vârtos că în acela se tractează despre starea culturală a românilor, arătând în colorii vii defectele vieții sociale mai ales la classa inteligentă și făcând atenți pe cei chemați a-și întoarce privirile la poporul nostru, pentru-ca în el este mântuitor de a ne ridica starea culturală la gradul la care dorim să ajungem.

Suntem de acord cu cele desfășurate în acest discurs peste tot și în special cu constatarea că prea tare ne lipim de materialism sau realism care tinde la incarnațiunea intereselor personale și la preamărirea deșerte isvorul tuturor relelor lăsând la o parte idealismul sacru al bătrânilor manifestat pentru binele public și înaintarea neamului.

Înaintarea noastră economică și materială trebuie să se facă în proporție dreaptă cu înaintarea culturală așa, ca nici una să nu se neglijeze, pentru-că un popor sau o națiune să prețuește în fața lumii nu cu aceia cât are, ci cu aceia cât știe.

Discursul președintelui Iosif Vulcan

la deschiderea adunării generale a Societății pentru fond de teatru român, în Brad, la 15/28 Aug. 1904.

Temelia artei teatrale este adevărul. A reprezenta viața așa precum este ea, cu virtuțile și viciile sale, eată misiunea scenei. Deci noi, Societatea care are problema să pregătească înființarea instituției teatrale române aici în țară, stăm în serviciul adevărului. Tot ce facem, tot ce zicem, tot ce propovăduim, are să poarte eticheta adevărului.

Ferice de noi căroră soartea ne-a dat aceasta însărcinare, căci a sta în

serviciul adevărului este postul cel mai cinstit. A arăta neamului din care faci parte, oglinda reală a ființei sale, în care se-și văd toate calitățile și slăbiciunile, este cea mai importantă faptă națională. Aceasta oglindă oferă neamului privilegiul să se cunoască și astfel să știe ce are să desvoalte și ce trebuie să înlătureze.

Timpul cel mai potrivit pentru aceasta manifestare este la adunările noastre generale, unde se întrunește o mare parte a elementelor fruntașe. Aici ni-se impune să discutăm serios starea noastră culturală; să examinăm progresul intelectual, să relevăm părțile bune, să arătăm scăderile: și să căutăm mijloacele de îndreptare.

Să uzăm dar' și de aceasta întrunire și să stăm de vorbă asupra mersului propășirii noastre. Să studiem mișcarea noastră culturală și să ne spunem părerile sincer, fără incunjur, cum ni-le inspiră conștiința, căci numai astfel putem să fim folositori națiunii, ear' nu aprobând totul de frica popularității, făcând complimente și elogi neimeritate, ca să încasăm aplauzele ieftine ale vulgului nepriceput.

Întocmai cum institutele de bani își prezintă la finea anului bilanțul de profit și de pierdere: astfel avem să ne fixăm și noi cumpăna progresului și regresului. Cu cât bilanțul este mai exact, cu atâta institutul e mai trainic; cu cât cumpăna noastră e mai reală, cu atât arată mai fidel stadiul în care se află cultura românească.

Dacă ne rotim privirea în jur de noi, inima ni-se umple de bucurie, văzând progresul ce am atins. Nu-i vorbă, stăm încă prea departe de ținta dorită, ne aflăm abia la începutul srâruinței noastre de propășire; — cu toate acestea rezultatul de pân' acum trebuie să ne producă încredere, căci prin el putem să constatăm puterea de viață a elementului românesc.

Neajutați de nimeni, ba de multe ori virându-li-se bețe în roată, Românii au pus umăr la umăr și toți într'un gând și c'un suflet, au scos din sărăcia lor comoare scumpe pentru ridicarea și afirmarea ființei naționale.

Iubirea de neam este isvorul nostru mântuitor. Să ne dăm mâna ca să nu poată fi putere în lume, care să ne înădușe sentimentul acesta. Să jurăm că mai bine ne simțim toți, decât să-l stingem din pieptul nostru.

Iubirea de neam a făcut în rîndurile noastre în cei cincizeci de ani din urmă, minuni de progres.

Priviți biserica și vă închinați avântului ce a luat cultura preoției; cercetați instrucțiunea publică, gimnasiile și scolile — cele mai multe înființate în intervalul acesta — și stringeți cu respect mâna profesorilor și învățătorilor cari își fac datoria; admirați numărul mare al clasei noastre inteligente, răsărite în deceniile din urmă; lăsați inima voastră să palpate de emoțiuni cerești, când vedeți tinerimea noastră venind cu focul sacru al entuziasmului și cu cumpeneala oamenilor cari se pregătesc pentru știință; dar' mai cu seamă aduceți tot devotamentul vostru, adorarea unui neam întreg, încântătoarei cununi de Românce, cari simt, vorbesc și cetească românește.

Secolul trecut s'a încheiat pentru noi Românii d'aici cu un progres numitor. Înaintașii nostri ne-au lasat o moștenire din care putem să ne asigurăm existența. Asigurarea aceasta însă are să se facă prin o muncă stăruitoare, urmând direcțiunea stabilită de dânsii, profesând principiile lor, punându-ne în serviciul altruismului, care jefeste totul pentru binele de obște.

Înaintașii nostri au avut drept steag conducător idealismul. Acesta le-a luminat calea eșirii din întuneric, acesta le-a dat curaj și bărbăție să înfrunte toate pedecile, acesta le-a înaruit bucuria triumfului.

Mult mai slabi decât noi, ei nici odată n'au cunoscut frica; mai puțini luminați de cât generațiunile actuale, ei au stabilit principii, cari au să lumineze d'apururi calea științei române; mult mai săraci decât noi, ei au întemeiat instituțiuni de cari cei de astăzi nici a visa n'am cuteza.

Pentru că ei au stat necontentit sub farmecul idealismului, care deschide

tot nouă orizonturi, vrăjește voinței aripi înălțătoare și insufflă în vâni putere la lucru; ear' noi ne depărtăm din ce în ce mai mult de acest izvor dădător de viață și ne închinăm unor curente nălu-citoare, cari sleesc energia, sting cura-jul șiucid ori ce gândire mai înaltă.

Noul curent suride la naivitatea bătrânilor cari au urnit niște idei gi-gantice și s'au jertfit pentru ele. Face haz de idealistul pripășit în secolul acesta, ca o rămășiță a copilăriei unui neam. Enunță că idealismul și-a trăit traiul și-a mâncat mălaiul. *Și proclamă un nou principiu conducător, căruia îi zice realism care însă nu este decât incarnațiunea intereselor personale.*

Altruismul dispăre din ce în ce mai desăvârșit, cei mai mulți își caută nu-mai de trebile lor și ori ce acțiune mai mare pentru ridicarea neamului e decre-tată imposibilă.

Protopărinții nostri trăiau în dra-goste frățească și astfel înaintau. Noi suntem desbinați ca dușmanii cei mai înverșunați. În locul dragostei, s'a co-coțat în capul tuturor întreprinderilor noastre discordia, care omoară în ger-mene ori-ce idee.

Am umblat prin toate centrele noastre, însă nicăiri n'am găsit armonie, clasa noastră inteligentă în tot locul e devisată în partide, cari se combat strajnic.

Se ceartă pe tema confesionalis-mului, pe cea a poziției sociale; pe tema naționalismului, pe cea a averii; pe tema politiceii, pe cea a mișcărilor culturale; pe tema originii familiare, pe cea a rolului ce le compete; în sfârșit pe toate temele posibile și imposibile. Cearta aceasta produce urmări foarte triste. Ura în multe locuri este atât de înverșunată, că tot ce propune unul este respins de celalalt și astfel nici o lucrare nu se poate înghieba.

În toate părțile și în mijlocul tu-turor cercurilor își scoate capul hydra invidiei, care cu limba ei otrăvește tot. De ți-ai înciripat o stăricică, te ca-lumniază; de jertfești ceva pentru binele de obște, te acuză că vrei să fi po-pular; de te-ai ridicat nițel în stima publică, te târfălește; de ai izbutit să-ți câștigi un codru de pâne, te defaimă; de ești bătrân, te bârfește; de ești tin-er, îți pune stavilă. Ori-ce propui, ori-ce faci, ești criticat și învinuit cu inte-rese murdare. Nimica nu e bine, dar' nu ți-se spune cum ar trebui să se facă. A dărîma tot ce clădesc alții, dar' a nu reconstrui nimica, ci a lăsa totul în ruină. Eată opera tunestă a invidiei, *marea boală românească.*

Tablou posomorit acesta, dar' ade-vărat. Este mai bine să-l mărturisim pe față, căutând a-l corege, decât să-l ascundem, căci răul tănuit tot izbuc-nește.

Entuziasmul din timpurile renaște-rii noastre slăbește din ce în ce mai rău. Atunci la adunările noastre cultu-rale se întrunia toată elita clasei noas-tre inteligente de pretutindeni, deși căi ferate nu prea erau și călătoria se fă-cea două-trei zile cu trăsura cu mari osteneți și jertfe materiale; astăzi, când comunicațiunea a devenit ușoară și efină, ne bucurăm dacă putem să sa-lutăm la aceste întruniri pe cei din par-tea locului și pe cei din împrejurime. Ceialalți, porecliți »frunțași«, cred că și împlinesc datoria, dacă trimit câte-o depeșă de felicitare.

Sunt foarte caracteristice aceste adunări. A une-ori în ele se întrunesc atât de puțini, că abia se pot compune obicinuitele comisii. La banchet însă vine lume multă și numărul toastan-ților despre misiunea descendenților divu-lui Traian e mai mare decât al acelor cari au participat la adunare. Ear' sara la bal, sala e înțesată, căci grosul publi-cului vine după adunare pentru bal. Riportorii ziarelor scriu despre adunare zece rânduri, despre banchet o sută și despre bal trei sute. Aceasta aprețiere este semnificativa pentru măsura inte-resării cu care obștea noastră întimpină și petrece adunările sale culturale. În-semnătatea cea mai mare se dă balului. Din cele petrecute la adunare aflăm, că fiind timpul înaintat lecturele intrate nu s'au putut ceti; despre bal cetim coloane de fraze, din cari vedem că au luat parte o sută douăzeci de părechi, din cari două brave româncuțe au pur-tat costum național, că s'a jucat și »Romana«, — dar' nu ni se spune că aproape nimeni nu o știa și că covârșitoarea majoritate a damelor nu con-versa românește.

De câte ori ved atâta lume cultă românească, mă prinde mirarea că sta-rea noastră culturală nu înaintează mai repede. Clasa inteligentă românească a devenit atât de mare și puternică, în-cât dacă fiecare si-ar face datoria, am produce minuni. (Va urma).

Sfaturi economice.

Pun întrebarea astfel: Cum se dă paie-lor de grâu mirosul de trifoiu uscat sau de fân și necesarele materii nutritive, și cum se pot face ele gustoase la mâncare?

Răspunsul la întrebarea aceasta e cuprins apoi în descrierea lucrului pe care eu l'am făcut. Am făcut adică așa, că am turnat în-tr'un căzan trei ferii de apă și am făcut foc sub el.

Am luat subsuoară trifoiu uscat, l'am făcut snop, și după-ce l'am legat cu o sfoară, nu tocmai strins, pentru-ca să nu se împrăș-tie, l'am băgat în căzan ca să fearbă.

Când am găsit că e destul de fert, am scos snopul de trifoiu din căzan și l'am pus

în o troacă să se recească. După-ce s'a recit, am luat din el câte un mănunchiu și l'am strîns bine, spre a stoarce din el — în troacă — mustul de trifoiu.

Mustul de trifoiu l'am turnat din troacă în căzan și astfel din apa de căzan am făcut zamă de trifoiu, care, lucru natural, că avea miros asemenea mirosului de trifoiu uscat.

În o astfel de zamă de trifoiu am bă-gat o jumătate litră de oțet, un chilogram de sare și cinci litre de tărîțe, și-am lăsat, ca toate acestea să fearbă laolaltă o anumită vreme.

Pentru-ca zama de trifoiu, oțetul, sarea și tărîțele să se amestece una cu alta, sau să se contopească până-ce ferbeau laolaltă, le-am mestecat bine cu un lemn.

Cu zama de trifoiu astfel pregătită am stropit în urmă paie de grâu, câte un strat, și toate straturile de paie, după-ce le-am stropit, le-am mestecat bine și le-am pus în-tr'un solț de gură.

Cu trei ferii de zamă de trifoiu, pre-gătită în modul arătat, am stropit și am mes-tecat bine paie pentru 20 de vite.

Nu am lăsat paie să se dospească, ci după-ce le-am pregătit cum spuseiu, le-am dat vitelor numai decât să le mănec. Vitele le-au mâncat cu o deosebită lăcomie și le mănecă, fiindcă le dau în toată seara.

Pregătind eu paie de grâu precum arătai, hotărît că ele capătă pe lângă miro-sul plăcut al trifoiului, încă și mirosul și gus-tul nu mai puțin plăcut al sării, oțetului și tărîțelor. Paiele astfel devin mai gustoase, nutritive și ușor de rumegat și mistuit.

Cui îi convine sistemul meu, poștească și facă întocmai. Sigur, că pagubă nu va avea în această generală lipsă de pășune și nutreț, în această generală foamete pentru bietele vite.

Lucru firesc, că cine nu are trifoiu us-cat, dar' are fân, — acela după modul ară-tat poate cu fân pregăti zamă de fân, care, gândesc eu, va fi asemenea zamei de trifoiu.

Dacă cineva vrea, ca să înzestreze paie de grâu cu un mai puternic miros de trifoiu sau de fân, și cu o mai mare canti-tate de materii nutritive, acela nu are de cât să fearbă în căzan sau în căldare o mai mare cantitate de trifoiu sau de fân, și să bage în căzan sau în căldare asemenea o mai mare cantitate de tărîțe sau mai bine de păsat de cucuruz.

Dacă cantitatea de trifoiu sau de fân, din care cineva ar vrea să facă zamă spre a stropi cu ea paie, nu s'ar putea cuprinde și ferbe în un snop, din cauză că snopul ar fi prea mare, în acel cas o asemenea canti-tate de trifoiu sau de fân se poate împărți în doi sau trei snopi mai mici, și aceia apoi să se fearbă pe rând în una și aceeași apă, și să se stoarcă asemenea pe rând în troaca anume pusă. În căzan sau în căldare tre-bue să încapă ușor mustul adunat în troacă din mai mulți snopi de trifoiu sau de fân, de-oarece asemenea must, fie el cât de mult, nu cuprinde în căzan sau în căldare stăta loc, cât cuprinde un singur snop de trifoiu sau de fân.

Unde va fi pășune indestulitoare și unde va fi nutreț destul pentru eamnă, acolo de bună seamă că nu se va ivi lipsa și trebuința de a pregăti paie de grâu precum eu mi-am luat voie a arăta și cum e posibil să mai fi pregătit și alți înaintea mea.

Smeria, în 3 August v. 1904.

Manasie Iar,
preot ortodox și proprietar.

Agricultorul tratând boalele animalelor domestice.

(Urmare).

II. Lipsa de poftă de mâncare la cai și porci. Cailor cari n'au poftă de mâncare sau mănâncă neregulat și cu scârbă, fără să aibă friguri sau să le lipsească dinții, a căror gură e murdară, limba albă, a căror balegă e când tare, când învelită cu mucii, când moale și slăbesc din ce în ce mai mult, li-se dă:

Sare amară	140 gr.	
Sare de bucătărie	120 "	
Praf de boabe de Enuper	} a 60 gr.	
sau cetină.		
Praf de rădăcină de trestie		
mirositoare.		

Din amestecătura aceasta se dă zilnic 2 linguri de masă în nutreț, timp de 2—3 luni. Mânzii e bine să se tundă și apoi să se frece cu un pământ de pae peste toată pielea. Timp cât sunt tunși trebuie ținuți într'un local cald și adăpostit, când e frig să pune o pătură pe ei.

Porcilor aflați în această stare li se dă mai întâiu ceva ca să verse (praf de nucoară 05—1 gr. în lapte dulce) și apoi timp de o săptămână, o amestecătură de praf de Enupere, cretă și sare de bucătărie, de 2-ori pe zi câte o jumătate lingură de masă în nutreț.

III. Umflarea vitelor (Meteorisatie). Această umflare privind adesea din cauză, că vita paște sau mănâncă pre mult nutreț verde (lucernă, trifoiu, maldăr) se umflă în stomac, desvoltându-se gaze, și dacă nu se ea repede măsuri spre a băga pe gât acel maț cunoscut de cauciuc ca să resufle gazele, sau nu se înțeapă cu cunoscutul Trocart (cuțit cu teacă găurită în fund) la locul dela deșert în partea stângă, vita este expusă se moară. În casuri de umflătură mai ușoară să treacă cu sare toată partea stângă a deșertului sau se dă pe dinlăuntru

Amoniac 15 gr.
Terpentin 10 "

amestecat în 1/2 litru cu apă sau păsat subțire, repetând întreaga porțiune la fiecare jumătate de oră de atâtea-ori până când începe să se micșoreze cantitatea de gazuri din stomac.

IV. Umflătura ochilor. a) *In contra umflării pelitei ochiului* să depărteazu praful sau alt-ceva ce a căzut în ochi și apoi se udă ochiul mai des peste zi cu o soluțiune de sulfat de zinc 1/2 gram în 100 grame apă destilată. Când e durerea mai mare, se adaugă la această soluțiune 1 gram de tinctură de opiu și se ține animalul la întunec sau să leagă la ochi cu un petec de postav.

V. Urinarea cu sânge la vite. Când boala este ușoară și la început, să ține vita la grajd dându-i fân bun și ca medicament în 2—3 rânduri 3 grame de zahăr de plumb în zeamă de in.

Când boala să agravează se dă amestecătura următoare împărțită în 5 doze pe zi:

Zahăr de plumb	15 gr.
Earbă de Beladona	30 "
Camfor pisat	15 "

VI. Urdinarea. În acest cas nu se mai dă nutreț verde, apă rece, ci se dă pae uscate și păsate de sementă de in, adăugându-se 3—4 gr. praf de opiu sau ceaiu de pelin cu puțin rachiu, afară de aceasta să freacă bine și des vita pe pânțele cu rachiu tare.

(Va urma).

Dela Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului.

Constatăm cu bucurie că aceasta reuniune harnică s'a și pus pe lucru pentru a oferi ajutorul necesar poporului în anul acesta secetos și scump despre ce am scris și noi în foaia noastră.

Lăsăm să urmeze apelul dat de această reuniune antistilor comunale ca să servească ca model și pentru fruntașii, preoții și învățătorii din diferite locuri la cari ne-am provocat în articolul nostru »Scumpete«, și le-am recomandat adunarea datelor referitoare la lipsurile ce s'ar constata.

Pe baza acestui apel din nou îndemnăm pe cei chemați cu adunarea datelor de felul acesta, pentru-că și reuniunea economică din Orăștie să poată da ajutorul necesar la timpul seu, eventual preoții fiecărui tract întruniți în conferință:

Eată apelul:

Onorabilă primărie comunală.

În vederea lipsei de bucate și de nutreț, pricinuite de seceta îndelungată din anul de față, căpeteniile comitatului nostru hotărâre au luat a sări după putință în ajutorul celor mai lipsiți pe deoparte, ear' de alta de a căuta ocupațiune (de lucru) pentru muncitorii fără de lucru.

Drept aceea ne adresăm către Onorabila Primărie, cu frățesca rugare să binevo-

iască a ne arăta în termen de cel mult 8 zile:

I. Câte hectolitri de bucate s'au produs în hotarul comunei în anul de față, anume:

- câte hectolitri de grâu?
- " " " săcară?
- " " " orz?
- " " " ovės?
- " " " fasole?
- " " " mazere?
- " " " linte?

II. Câte cară de nutreț s'au produs în anul de față, anume:

- câte cară de fân?
- " " " otavă?
- " " " trifoiu?
- " " " luțernă?
- " " " napi?

III. Ce recoltă se poate aștepta pentru toamnă dela cucuruz, cartofi, vii, poame, anume:

- câte cară de cucuruz?
- " " " cartofi?
- câte hectolitri de must?
- " " " poame?

IV. De ce fel de semințe pentru sămănatul din anul viitor au locuitorii mai arzătoare trebuință, anume:

- de câți hectolitri grâu?
- " " " săcară?
- " " " orz?
- " " " cucuruz?
- " " " fasole?
- " " " cartofi?
- " " " mazere?
- " " " linte?
- " " " ovės?
- " " " trifoiu?
- " " " luțernă?
- " " " napi?

V. Recolta de bucate și nutreț este ea deajuns pentru trebuințele populațiunii din comună?

VI. Cu ce anume ar fi să se ajute mai de grabă populațiunea din comună?

VII. Câte brațe muncitoare sunt lipsite de lucru și pe cât timp ar fi de a li-se căuta ocupațiune (lucru)?

Hârtia de față cu răspunsurile după fiecare întrebare să ni-se înapoieze ex-offo.

Sibiin, 27 August n. 1904.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiin«.

Pentru president:

Romul Simu,
membr în comitet.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Ingrijirea paserilor

și măsurile pentru a le apăra de paraziți.

Când paserile se țin în libertate prin curți mari sau pe câmpuri, cotețul lor se curăță mai rar. Dacă din potrvă, paserile sunt ținute în curți strimte și împrejurul cotețului, atunci îngrijitorul trebuie să fie cu cea mai mare grijă asupra curățeniei curții și a cotețului.

Podeala se spală cu apă fiartă și cu moloz sau cu leșie, după ce mai întâi s'au uscat pereții și scândurile, se se stropească sau se se spele cu acid fenic 5% adică 5 părți acid fenic la 100 de apă, ori cu petrolu (gaz) sau mai bine cu lapte de var.

Din timp în timp se caută de aproape toate paserile, mai înainte de eșirea lor din cotețe, pentru a se asigura îngrijitorul dacă nu au păduchi, râne, țifnă etc.

Cele bolnave se deosebesc și se îngrijesc după felul boalei.

Pentru a se teri paserile de ori ce boală molipsitoare, ar trebui luate două măsuri:

1. Nici o pasere nou cumpărată sau căpătată, se nu se vire între celelalte paseri, decât după ce am ținut-o închisă deosebit 4—5 zile și dacă în acel a timp mâncat și a beut bine fără să arete vre-un semn de boală.

2. Pe cât e cu putință paserile noastre se nu vie în amestec cu alte paseri străine.

Măsura din urmă e mai greu de urmat mai ales la țară.

Când însă auzim că paserile mor prin vecinătate, atunci trebuie să le ținem închise câtva timp.

Două feluri de insecte mici trăesc pe paseri: *păduchii* și un *acar* numit *sarcoptes mutans*.

Pentru a tămădui paserile de păduchi, cel mai nimerit și mai eficient mijloc este de a le unge bine cu unt-delelm și cu petrol.

Râia picioarelor. Paserile bolnave de râne la picioare, au picioarele umflate, scortoase, acoperite de coji, cari răcăite cu unghia dau niște tărițe făinoase.

Boala este datorită acarului *sarcoptes mutans*.

Să face o baie caldă de câteva minute, cojile înmuiate să dau jos cu grije, fără a lăsa să sângereze piciorul și acele coji se aruncă în foc, pe urmă picioarele se ung cu pomadă de picioasă. Două sau trei zile în urmă se face o baie la picioare cu săpun și paserea este vindecată.

Picioarele se mai pot unge și cu petrolu, cu benzină, cu balsam de Canada o parte în trei părți de spirt.

Monostoma. Gâștele și rațele au adesea în fundul ochiului un vierme turtit numit *monostanum mutabile*, care are o lungime de 5—6 milimetri. Acesta produce moartea gâștelor și a rațelor.

Când bănuim că paserile au monostomă, le dăm să bea o soluție de sodiu, un gram la un litru de apă.

»A. P. R.«

I. St. Furtună.

Coada șoricelului

(Achilea millefolium).

Coada șoricelului este o plantă ce trăește mai mulți ani, cu frunze lungurețe și foarte mult tăiate și despicate, înaltă de 40—60 centimetri, cu flori albe sau roșioare mici, împreunate în formă de buchete la vârful plantei.

Se întrebuințează ca leac, vârfurile înflorite și frunzele, date sub formă de ceaiu 15—30 grame la 1.000 grame apă, la următoarele boale.

1) Când s'a oprit regulele femeesti s'au scurgerea lochiilor după naștere, fie din recală, fie din trică, și chiar pentru a combate scurgerile albe.

2) Contra trânjilor, administrată mai mult timp.

3) Contra palpitațiilor de inimă, de boale de nervi, nervositate.

4) La unele boale de ficat, de bătăie a udului, și la piatră.

5) Contra constipațiunii și a boalelor de s o nac.

6) La boale de piept, celor cu scuipare de sânge, și la oameni slabi.

7) Face bine chiar celor bolnavi de reumatism, gută, tifos, scarlatină și coriu.

8) În fine fertura din foi și flori este bună la spălarea rănilor, la boale de ochi și urechi.

Se mai poate prepara din ea și un sirop: 100 gr. foi verzi, 200 grame zahar și 600 grame apă, se fierbe la foc până se îngroașe, siropul apoi se strecoară și se poate lua 20—50 grame pe zi.

Ceaiul de coada șoricelului trebuie preparat numai pentru o zi, căci stând mai mult se strică.

(Alb.)

Dr. Const. An. Macri.
Foltești-Covurlui.

Răsboiul ruso-japonez.

La Petersburg și la Tokio, Rușii și Japoneseii cu inimile strânse, așteaptă rezultatul luptei celei mari, ce s'a început în jur de Liaoyang. Japoneseii cu trei armate, au deschis atacul împotriva armatei lui Kuropatkin și se zice, că nu mai puțin de o jumătate de milion de soldați stau azi pe câmpul de bătălie dela Liaoyang. Armatele japoneze, cari asediază Liaoyangul se zice că numără 300,000 de oameni ca 940 tunuri, iar armata lui Kuropatkin numără 250,000 oameni cu 670 tunuri. Rușii sunt deci, inferiori în număr și mai puțin tari în ce privește artileria. Eată ce se vestește despre acest început de luptă, care pare a fi decisivă:

Correspondentul de pe câmpul de răsboi al ziarului »Lokalanzeiger« din Berlin anunță cu data de 30 August din Liaoyang: *Lupta decisivă a început azi*

dimineață la oarele 4. Bubuitul tunurilor se aude neîntrerupt întreșut cu răpăit de puști. Duelul de artilerie e așa de formidabil, încât dealurile pe cari sunt așezate tunurile, *par niște vulcani, cari varsă foc.* Japoneseii au început atacul spre răsărit de Liaoyang. Infanteria japoneză a înaintat cu obiceiul ei avânt de-alungul riului Taichih, însă *Rușii au respins'o.* Japoneseii au dat îndărăt. Rușii se încred în puterile lor. Ei luptă cu multă ardoare. *Forțele ruso-japoneze cari s'au ciocnit azi, se urcă în total la mai mult de o jumătate milion de oameni.*

— Generalismul rus *Kuropatkin* telegrafează, că *a retras la nord de Liaoyang* toate trupele, cari se aflau până acuma la sud de acest oraș *Pierderile Rușilor și Japoneseilor* la un loc, în ultimele lupte, cari au durat trei zile, se socotesc la 6000 de oameni.

— Generalul *Saharow* telegrafează cu data de 30 August statului major general rusesc: *Noaptea trecută dușmanul a așezat numeroase tunuri contra tuturor pozițiilor noastre și a început atacul contra posturilor noastre înaintate de pe muntele Liaoyang.* La 5 ore dimineața s'a început o *formidabilă luptă de artilerie.* Pe la 9 ore Japoneseii și-au îndreptat atacul principal *contra centrului* poziției noastre. Focul de șrapnele a cauzat însemnate pierderi trupelor rusești. Locotenent-colonel *Pokatilov* a căzut Japoneseii au făcut un atac îndărjit contra centrului trupelor noastre și la 9 oare au ajuns în apropierea avangardelor noastre.

După știrile cele mai nouă sosite parte din Londra, parte din Petersburg, Berlin și Roma, pretutindeni se așteaptă evenimente mari la Liaoyang. Rușii de-o parte, Japoneseii de altă parte speră, ca victoria să fie a lor. La Petersburg domnește credința, că lui *Kuropatkin* îi va succede să oprească pe Japoneseii până când Rușii vor fi în pozițiunea de a concentra la *Charbin* o armată colosală. Aici numai se vor opri definitiv Rușii.

În Londra e generală credință, că *Kuropatkin* e decis de a pregăti Japoneseilor soarta, ce a avut-o Napoleon la Moscva (1812). Țarul se-și fi dat invoirea, ca *Kuropatkin*, să se retragă la casa de nevoie, până la *Mukdem* (capitala Mancuriei).

Prin Berlin vine știrea, că cu tot atacul inverșunat al Japoneseilor, Rușii și-au păstrat pozițiunile, iar Japoneseii au fost siliți, ca să înceteze atacul lor la răsărit de Liaoyang.

O telegramă din *Mukdem* cu data de 31 August spune, că lupta dela Liaoyang a fost teribilă. *Toate încercările Japoneseilor de a face să se predea aripa stângă rusească, au fost respinse.*

Japonezii au pierdut în lupta aceasta mai mult de 10 tunuri.

La *Port-Arthur* situația e învelită în mister. Nu se cunoaște absolut cu positivitate, cât a înaintat și cât nu asediul cetății Minciuna joacă mai ales aici un mare rol. De vr-o două luni de zile telegramele anunțau mereu, că căderea cetății e cestiune de câteva zile. Și cu toate aceste *Port-Arthur* n'a căzut, ba după ultimile știri el va mai putea rezista încă o jumătate de an. »*Daily Telegraph*» are știrea precum zice din izvor oficial, că generalul *Stössel* desfășură o rezistență supra-omenească. Apărarea cetății se face cu mare sistem și Japonezii au suferit până acum pierderi enorme.

De-ocamdată Japonezii și-au îndreptat atențiunea toată la luptele din jurul *Liaoyangului* și se crede, că vor lăsa earăși în pace *Port-Arthur* câtva timp.

NOUȚĂȚI

Bucate din România. Din Fiume se vestește, că acolo a sosit cu un vapor o mare cantitate de bucate din Brăila (România). Pe săptămâna viitoare se așteaptă sosirea a altor 8 vapoare din România, cu 1200 de vapoare de grâu și cucuruz.

Încât pentru cucuruz, exportul din România fiind oprit, se vede, că cucuruzul sosit la Fiume a fost arvonit înainte de opreliște.

Din Gastein se anunță, că se așteaptă acolo pentru săptămâna viitoare sosirea Principelui Ferdinand și a Principelui Carol. Tot în cursul acelei săptămâni va sosi acolo și Principele Carol de Hohenzolern, fratele Principelui moștenitor. Prințesa-mamă de Hohenzolern nu va merge la Gastein, fiind suferindă. Starea sănătății Regelui Carol e perfectă. Suveranul primește zilnic în audiență personalitățile marcante, demnitari de ai Statului german, cari sosesc la Gastein.

Sultanul Murad mort. Alaltăieri a murit la Constantinopol fostul sultan al Turciei Murad, care a fost detronat în anul 1876 și închișat într'un castel, de unde nu l'a mai eliberat fratele său, actualul sultan Abdul-Hamid.

Zăpadă. După căldurile mari din zilele trecute, vremea s'a schimbat de-odată în răcoroasă în multe părți ale Europei. Dar' în unele locuri a și nins. La noi a nins zilele acestea pe munții Bărgăului; asemenea a căzut zăpadă pe munți în Bosnia, Sârbia și Munte-negru.

Emigrări în Brasilia. Anul trecut au emigrat din Ungaria în Brasilia (America de miază-zi) 80 de persoane. În Brasilia se fac colonisări, dar' cei colonizați, cari se ocupă cu lucrarea pământului, cei mai mulți ajung în miserie. De aceea emigrarea în Brasilia nu este de recomandată.

Faptă nesocotită. În Wildungmaier, la granița anstro-ungară, în una din zilele trecute se jucau la malul Dunării patrușprăzece copilași. Un gendarm trecând pe acolo a crezut de bine să-și facă haz de spaima copiilor și s'a prefăcut că-și umple pușca spre a-i împușca. Mititeii s'au speriat și au dat toți raita să treacă dincolo de Dunăre, dar' ajungând la apă afundă s'au inecat toți patrușprezece. Contra gendarmului s'a introdus cercetare criminală.

Mare furtună împreună cu grindină. Duminică s'a descărcat asupra orașului Măcau și împrejurime furtună mare și grindină, care a nimicit toate poamele și viile. Pe strade și pe câmp gheața forma un strat de 1/2 urmă. Paguba e enormă. Furtună mare cu grindină a fost și la Nădlac.

10 milioane pentru un lanț de pământ. Tabla regească din Oradea-mare a adus deunăzi o sentință într'un proces de tot rar. În comuna Mogyorot din com. Aradului era de mult ceartă între economii Iosif Mausz și Mih. Schmidt pentru un lanț de pământ. Ca să se facă odată pace, Schindt zise către vecinul său: »Ști ce? Voesc să-ți vând lanțul de pământ, ca să ne împăcăm odată. Ți-l dau foarte efîn». — »Cu cât» — »Cu un singur crucer. Tu ai să-mi dai azi un crucer, dar' în fiecare zi următoare ai să-mi plătești dublu; mâine 2, poimâine 4 cruceri și așa mai departe timp de 30 zile». Lui Mausz îi conveni tîrgu și făcură imediat contractul de vânzare. Incepu a plăti regulat. Dela o vreme însă observa cu groază, că are să plătească într'o zi 10.000 cruceri, în ziua următoare 20.000 cruceri, în ziua a 30-a 5368.709 fl. și 11 cr. și laolaltă trebuie să plătească în 30 zile 10,737.418 florini și 23 cruceri. 10 milioane pentru un lanț de pământ! Acum văzu el, că s'a păcălit și n'a voit să mai plătească nimic. Schmidt l'a înprocesat, dar' a pierdut procesul pe motiv, că prin astfel de contract a avut intențiunea să înșele pe celalalt. Schindt a apelat la tablă și tabla de asemenea l'a respins.

Roadă de hemeiu. Hemeiul încă a suferit anul acesta de secetă. În grădini, prin locuri mai joase a suferit mai puțin, ca plantațiunile de pe coaste. În Ardeal se așteaptă câte 400—600 chigr. de jugăr. În grădinile mai ude se culege acum hemeiul, pe coaste s'a sfârșit culesul. În toată Ungaria hemeiul se cultivă pe un teritor cam de 1000 jugere catastrale, mai mult în Bacica.

Otrăviți cu mărăgună. Opt băieți din Valea-mare după ce s'au scaldat în Murăș. au plecat prin tufiș să culeagă mure. Printre mure au găsit și mărăgună, despre care crezând că e mac sêlbatec, au mâncat toți. Spre seară au plecat apoi acasă, dar' durerile otrăvirii îi chinuiau deja așa de cumplit, în cât toți au rămas întinși în drum. Avisați de trecători, părinți lor i-au dus acasă, dar' nu li-au adus îndată medic, crezând că e numai boală trecătoare, provenită din consumarea murelor necoapte. Unul singur a chemat noaptea târ-

ziu un medic, care a constatat apoi otrăvirea și a dat și celorlalți ajutoriu medical, dar' numai pe trei i-a putut scăpa de moarte, fiind-că la ceilalți otrăvirea se desvoltase deja în grad prea mare.

Superstiție. Pe când era secetă mare, Adam Stoica și încă 12 oameni din comuna Riușor (com. Făgăraș) au scos din mormânt pe Teodor Bordaș, care murise de curând, și i-au străpus inima cu furci de fer, crezând în superstițiunea lor criminală, că numai astfel va cădea ploaie pe pământ. A doua zi a căzut din întâmplare puțină ploaie pe hotarul comunei, dar' era prea puțină. Cei 13 au mers atunci a doua-oară noaptea în cimitir și din nou au străpuns mortul, apoi l'au îngropat cu pieptul în jos. A auzit mai târziu judecătoria grozava crimă și a arestat pe făptuitori. Ancheta se continuă pentru a fi descoperiți și alți complici.

Fuga principesei Luisa de Coburg. Din *Drezda* se telegrafiază, că principesa Luisa de Coburg, care de timp mai îndelungat trăia în Elster, a dispărut. Se bănuște, că principesa ar fi fost repită de locotenentul Mattasich-Keglevich, care o aștepta c'un automobil dinaintea unui otel din *Drezda*. Nu se știe încătrău a luat'o.

Nu este leac mai vindecător, pentru dureri de dinți și cap, ca crucea după electro-magnetică R. B. nr. 86.967 a dlui Albert Müller (Budapesta, V., Vadász-u. 42/G) ceea-ce o dovedește și următoarea scrisoare de recunoștință: Prea stimate dle Müller. Fii bun trimite-mi o cruce ca și aceea, pe care am comandat-o înainte cu o lună pe seama soției mele, asupra căreia a avut o influență atât de bună, că i-a trecut durerea de dinți și de cap, pe care a purtat-o mai bine de un an. Zi de zi vin la mine oameni și întreabă de minunata dale cruce. De aceea te rog din nou să-mi trimiți o astfel de cruce deoarece și eu am astfel de dureri, cum a avut soția mea și sunt sigur, că și mie îmi va ajuta. Cu stimă Alexandru Holzschuh Bars-Bukin.

Pâne cu mere. Comisarul pomăritului din Ungaria Steten Molnar, face atent publicul asupra merelor, cari sunt multe în anul acesta și cari pot suplini la facerea pânei cartofii răi și scumpi. Spre folosirea merelor în pâne se curăță de coajă, se taie în bucăți și la fiecare chilogram de mere se adaugă un chilogram de făină (adecă atâta făină cât sunt merele) și puțină apă, apoi se frământă. Pânea cu mere e gustoasă, dulce, foarte sănătoasă, se mistue bine și se poate coace ușor. Nu se uscă așa ușor ca pânea cu cartofi. — În lipsa aceasta generală econoamele noastre ar face bine să cerce a coace pâne cu mere, cocenii și cojile iucă nu merg în pagubă, că le mănâncă galițele și porci.

Tren aruncat în aer. În Siberia un tren, care transporta soldați pe câmpul de de războiu, a sburat în aer. 36 vagoane s'au sfărîmat în bucăți, 4 conductori și foarte mulți soldați au murit. Sute de soldați au fost grav răniți. Se crede că niște spioni japonezi au pus dinamită sub tren.

La fondul de 20 bani, întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu», pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: Nicolae Sasu, notar, d-na Iorefina Sasu, d-șoara Eleonora Natalia Sasu, d-na Ana Petrișor, d-șoara Vichy Simionis, Nicolae Șureanu, paroch, Alexandru Bârsan, inv., Augustin Bârsan, stud., George Axente, sodal măsar, toți din Rusciori: Romul Simu, membru în comitetul »Reun. rom. agricole», și Vic. Tordășianu, secretar, ambii din Sibiu, fiecare câte 20 bani; d-șoara Marița Cristea, inv., (Gura-barza), 1 cor.; Alexandru Chifa, paroch, (Mănăsturul-unguresc), 60 bani; Ioan Jantea, absolvent în drepturi, (Orăștie), Ioan Ganea, învățător., (Lisa) și George Șeuleanu, notar, (Panul-român), fiecare câte o cor.; Enea Hodoș, profesor, d-na Zoti Hodoș n. Secula, (Caransebeș), fiecare câte 2 cor.; George Marian, paroch, (Valea-iepii), 40 bani; Const. Dimian, prof., (Brețcu), 1 cor.; Iosif Oprean, paroch, (Ternăvița), 40 bani.

Invențiunea cea mai mare și uimitoare a timpului nostru este fără îndoială neîntrecuta cruce după electro-magnetica R. B. nr. 86.967.

Cu mulțumită sufletească publicăm aici o scrisoare de recunoștință, pe care a trimis-o o însănoșată d-ri Albert Müller în Budapeste V., Vadász u. 42/G al cărei cuprins e următorul:

Stimate Dle Müller!

De ani de zile am fost bolnavă, am cercat toate mijloacele și doctorii și leacuri de casă, și tot nu m'am putut mântui de afurisitele de dureri; nu puteam mânca, căci stomacul nu mistuia, avem dureri grozave de șira spinării, junghiuri, bătae de inimă, greutate de piept, toată noaptea nu puteam dormi de dureri și acestea toate mi-le-a alungat crucea d-tale electro-magnetică și acum har Domnului, sunt sănătoasă. Îți mulțumesc din inimă pentru această invențiune, pentru că sunt acum foarte fericită, sunt cu totul mântuită de grozavele dureri. Cu stimă: Maria Welinger, negustoreasă. Németh-Ujvár.

Intrunirea agricolă din Rusciori.

Membrul comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu», dl Romul Simu și secretarul ei dl Vic. Tordășian, în calitate de reprezentanți ai numitei Reuniuni, s'au prezentat Duminecă la 21 August n. c., în comuna noastră Rusciori, la o întrunire agricolă. Cu bucurie și cu mult dor au fost așteptați reprezentanții Reuniunii, de întreagă populațiunea noastră, mică la număr și dată oare cum, poate chiar din acest motiv, uitării, de oare ce, încât știu, acesta este primul cas, când și noi căutați am fost de reprezentanți ai asezămintelor noastre din centru. La ora 9 a. m., mica ceată a școlărilor nostri în frunte cu învățătorul Alexandru Bârsan, și cu notarul Nicolae Sasu, postaji lângă frumosul edificiu al

școlii noastre, au bine ventat, anume prin rostul cestui din urmă, pe oaspeții naouă atât de iubiți, cari au asistat apoi la serviciul divin, oficiat cu mută pietate prin parochul local dl Nicolae Șurean. La sfârșitul liturghiei, parochul prezentând obștei pe cei cari pentru binele și luminarea noastră au sosit în mijlocul nostru, — roagă pe bătrâni și pe tineri, pe bărbați și pe femei a se întruni la ora 11 a. m. în sala mare a școlii.

Sala cea mai spațioasă a școlii (frumosul edificiu al școlii noi, care au costat cam 10.000 cor., poate face cinstei ori cărei comune mai împopulate) abia a încăput pe cei sosiți la ora amintită. Dl Simu, prin cuvinte alese și bine simțite deschizând adunarea, ține o vorbire plină de învățături pentru economii în acest timp, în care economul amenințat cu foamete, însetat este de povețe și învățături.

Anul secetos, zice, dl Simu trebuie să ne învețe pe toți și mai ales pe economi la cruțare în toate: în nutreț, bucate, bani, îmbrăcăminte, a. m. d. Să trăim în trezvie, să nu cheltuim în cămine, nu la pomeni, la uspete, nu prin prăvălii, pentru lucruri de paradă, ci mai vârtos să ne întoarcem la obiceiurile vechi, când economul și econoama noastră de mândrie își țineau de avea în jurul gospodăriei lucruri datorite mânilor lor. Timpul scump de earnă s'e-l întrebuițăm și pe el cu folos atât femeile cât și bărbații.

Trecând la lipsa de nutreț, ne recomandă să adunăm și să păstrăm cu îngrijire paie, tărnomata, pleava, cocenii de cucuruz etc., cari toate pot fi cu folos întrebuințate la nutrirea vitelor. În locul așternutului de paie folosim frunză din pădure. Paiele și ogringii trebuiesc tăiate cu mașina de tăiat nutreț și apoi se așază în 2 căzi în pături de câte o palmă, se presară cu fel-oare de napi tăiați, pe aceștia se pune tărăță și peste toate se toarnă apă ferbinte. Căzile se copar cu strai și se țin 3 zile spre a se dospi. Dată aceasta mestecătură la vite, o mănâncă cu poftă, se îngrășe, dau lapte mult și gustos. Adunatul de »frunzări» (nu frunze uscate, care se folosesc numai la așternut) încă e recomandabil. Frunzările sunt frunze cu clombețe tinere, cu lugeri, cari tăiați din arbori, nu aduc arborului nici o stricăciune. Frunzările de salcă, rechită, plopi, stejar, frasin, paltin, acapi, frunze de vie, sunt potrivite alimente pentru vite. Povețele date de guvernul, de a folosi nutreț verde sau înăcrit, sunt de a se urma și ele. Să sămănăm cucuruz da nutreț (des sămănat); mohor, mălai mărunt, hirișcă, muștar alb, spargă etc. Mai pe sus de toate se recomandă însă a ne purta economia mai înțelepțește (rațional), se folosim di-ritele mașini și unelte economice, se ținem vite mai puțin, dar de soiu, se cultivăm pomi, se folosim grapa de fâneațe, se ne facem stupine etc. și gospodăria noastră la înflorire va ajunge.

După dl Simu luând cuvântul dl Vic. Tordășianu, aceasta ne spune, cum mai ales noi Români suntem mai amenințați de foametea, ce bate la ușile economilor nostri, de oare ce pe noi ne găsește în toate privințele sleiți.

Pe când vitele noastre slabe și de soiu inferior, puse în vânzare, nu ne aduc decât pagobă, vitele conlocuitorilor nostri Sași sunt un adevărat izvor de câștig. Nutrețurile măiestrite: trifoiu, luțerna etc., pe cari ei le cultivă din greu și de mulți ani și de cari o samă din noi chiar și astăzi ne ferim, chie-mate sunt a face față lpsă de nutrețuri din anul acesta. Grânele, cucuruziștele și fâneațele lor, lucrate cu mașini și gunoite adese ori, țin și acuma hâmbarile și podurile lor țixite de grâu, cucuruz și fân, necheltuite pe când ele nu aveau nici un preț. Pungile noastre goale sunt și ele, ear' a-zezăminte cu bani albi pentru zile negre noauă ne lipsesc aproape pretutindenea.

Seceta în toate ar trebui deci să ne deschidă ochii și se facem cum alți mai prevezători o fac. Și m cu toții, că unde-i unul nu-i putere și cu toate acestea nu ținem să punem umăr la umăr să ne întovărășim spre a putea duce cu toții la bun sfârșit aceia ce singuratici nu suntem în stare să facem.

Insoțirile de credit sătești sistem Raffleisen, cărora chiar un an de foamete le-a dat naștere, chemate sunt de a ne procura aceea de ce avem mai ales acum mare trebuință, adică bani ieftini dați când avem trebuință și în suma, de care avem trebuință. Cel ce are bani poate să-și cumpere și nutreț și bucate. Din multe păți se recomandă acelor cari au, a nu cheltui vitele, nu puținul nutreț și grâu, ce Dumnezeu ni-l-a dat. Dar' apoi din ce se ne acoperim celelalte trebuințe mai ales aceia, cari n'avem nimic din toate acestea. Insoțirile de credit, alcătuite oare cum fără multe parale, ni-le pot procura toate și pe nesimțite, populațiunea din cele câteva comune, în cari Reuniunii noastre agricole dat ea fost să facă asemenea însoțiri, nădejde avem, că nu stau cu atâta îngrijire în fața anului rău, însoțirile înșile cu bani împrumutați dela băncile noastre mari pot să se provadă și cu nutreț și cu bucate, pe cari apoi le împarte între tovarăși pe așteptare și cu cametă neînsemnate. Tot prin acestea însoțiri ne putem procura mașini de sămănat și de trierat, graje de muschi, vite mai alese, sēmēnte de tot soiul etc. ect. Arătând în cele din urmă modul de purcedere la alcătuirea însoțirii, recomandă harnicilor proprietari din localitate a înființa și în Rusciori o asemenea însoțire.

Notarul din loc, dl Nicolae Sasu, mulțumind vorbitorilor pentru sfaturile adevărat pămintești isvorite din inimi cu durere pentru popor, se declară de primul, care intră în șrul membrilor însoțirii ear' după d-sa parochul, învățătorul și aproape toți proprietarii înscrisu-s'au la noul așezământ, de ale cărui roade numai populațiunea din localitate are să beneficieze. Conducerea însoțirii s'a pus în mâinile notarului, ca president al direcției și a parochului, ca president al consiliului de supraveghere; ajutați de cassarul Vasile Apolzan, fost învățător, de 2 vice-presidenți și de alți fruntași: membrii în direcțiune și comitetul de supraveghere.

Intre hotărârile mai de căpitanie ale însoțirii se numără: că direcțiunea poate con-

trage de-ocomană un împrumut de 3000 cor., poate acorda împrumuturi cu maximul de cor. 200 cu 8% interese etc.

După-ce dl Tordășianu ne-a mai vorbit despre însemnătatea caselor de ajutorare a muncitorilor de câmp și a servitorilor, i-a cuvântul de Simu, care mulțumește în numele Reuniunii harnicilor și înțelepților Ruscioieni pentru primirea sfaturilor date și declară adunarea închisă.

Masa bogată a diui și d-nei Săsu, nou privilegiu ne-a dat de a ne convinge, că frunțașii comunei în bună înțelegere o duc cu poporațiunea care ascultare îi dă în lucrurile bune, de care părtășe o face.

Frumoasele cântări, executate de micii școlari și frumoasele buchete de flori, oferite oaspeților noștri Sibieni de eleve, dovadă ne au dat, că și învățătorul Alexandru Bărsan la locul seu se găsește.

„Frunză”

Cursul pieții din Budapesta

— în 2 Septembrie n. 1904 —

Per 50 kigr.		Per 100 kigr.	
Grâu . . .	10 70 — 10 85	Piment . .	000 00 — 000 —
Săcară . .	8 — 8 10	Cassia . .	00 00 — 00 —
Orz	7 — 7 25	Cuișoare .	00 00 — 00 —
Mei	0 00 — 5 90	Ghimber .	000 00 — — —
Ovăs . . .	7 35 — 7 55	Paprică .	00 00 — 000 —
Cucuruz .	7 20 — 7 35	Uici de in	00 00 — 00 —
Rapiță . .	10 75 — 11 —	„ de rap.	00 00 — 00 —
Trifoi . .	00 00 — 00 —	„ de lem.	000 00 — 000 —
Lucernă .	00 00 — 00 —	In brut .	00 00 — — —
Mohor . .	0 00 — 00 50	Cânep.br.	00 00 — 00 —
Măzărice .	0 00 — 0 00	Lână nsp.	000 00 — 000 —
Fasole . .	0 00 — 0 00	Migdale .	000 00 — — —
Mazere . .	0 00 — 0 —	Smochine	00 00 — 00 00
Mazăr. coj.	00 00 — 00 —	Alune . .	000 00 — 000 —
Lințe . . .	00 — 00 —	Stafide V.	00 00 — 000 —
Păsat . . .	0 00 — 0 —		
Mac	00 00 — 00 —	Per 1 kigr.	
Sēm. de in	00 00 — 00 —	Unt proasp.	0 00 — 0 00
S. de cânep.	0 00 — 0 —	Caș Emental	0 00 — 0 00
Prune . . .	00 00 — 13 —	„ Groer .	0 00 — 0 00
Lictar . .	12 50 — 13 00	„ Trapist .	0 00 — 0 00
Untură . .	50 00 — 50 50	„ Liptau .	0 00 — 0 00
Slănină . .	52 — 56 —	Brânz. de oae	0 00 — 0 00
Zahar brut	22 05 — 22 15		
Cafea Iava	00 00 — 000 —	Per 100 Litr.	
Caf. Santos	00 00 — 00 —	Bumbac bal.	00 00 — 00 00
Caf. Portor.	00 00 — 000 —	Portoc. lada	0 00 — 0 00
		Lămâi „	0 00 — 0 —
		Ouă (144) lada	00 — 00 —
		Per 100 Litr.	
		Spirit raff.	000 00 — 000 00
		Spirit brut	000 00 — 000 00
		„ denat.	00 00 — 00 00
		Trevere .	00 00 — 00 —
		Sligoviț .	000 00 — 000 —
		Țuică . .	00 00 — 00 00

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 8—14 Septembrie n. 1904

Joi	8 Macfalău
Vineri	9 Făgăraș. Turda. Drașeu. Cehul-Silvaniei. Ciuc-Sepviz. Tășnad.
Sâmbătă	10 Cristuul-săcut.sc. Vurmlóc. Panticeu.
Duminică	— — — —
Luni	— — — —
Marți	— — — —
Mercuri	14 Sibiu. Nagyfalú. Vajdabáza. Zam.

Calendarul vechiu și nou al săptămănei.

Duminea a 14-a după Rus. glas 5 sft. 3.

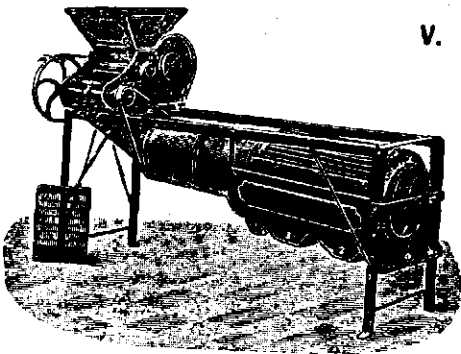
Dum.	22 M. Agatonic	4 Rosalia
Luni	23 M. Lup	5 Laurențiu
Marți	24 M. Eutichiu	6 Magno
Merc.	25 Ad. M. Bartolomeiu	7 Regina
Joi	26 M. Adrian și Nat.	8 † N. Mar.
Vineri	27 C. Pimen	9 Georgina
Sâmb.	28 C. Noise-Arșul	10 Nicolau

Redactor-responsabil: **George Suciu.**

„**MINERVA**” institut tipografic, societate pe acții în Orăștie.
Efectuește ori-ce lucrări aparținătoare artei tipografice.

CUMPENE
pentru **comerțiu, industrie și economie** solid și exact
lucrate, ofere spre cumpărare
I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană
VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)
La cerere se trimite catalog (228)
31—52 ilustrat gratuit și franco.

CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagy-Szeben)

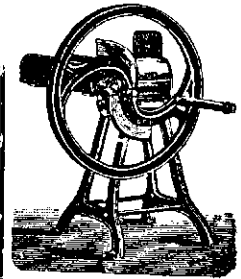
TRIOARE

Lăetoare da pae ***

*** Lăetoare de napi

Cuțite pentru tăiat pae

(141) 33—52

Toate acestea se află de vânzare la firma sus numită, dela care — la cerere — se poate căpăta informațiuni și preț-curent gratuit.

Atelier Fotografic.

Aduc la plăcuta cunoștință a prea onoratului public din Orăștie și jur, că am mutat

„**Atelierul meu Fotografic**”

din casa dlui **Herman** în strada apei Nr. 31 lângă școala de fete a statului.

În urma iluminării mai cu scop și a aranjării mai plăcute a »*Atelierului meu Fotografic*«, conform recerșnelor timpului, sunt pe deplin în stare a corăspunde tuturor dorințelor și ca formă, și ca frumsețe. Nizuința mea de căpetenie va fi. a dovedi prea onoratului public, că un fotograf provincial încă poate concura cu cei din orașe principale.

Pentru prețuită părtinire sē roagă cu deosebită stimă

ARTHUR ADLER,
fotograf.

4—4

Nu există

Sēminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA.**

Cancelaria și depozitele: *Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.*

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

33—52

„AGRICOLA“

Însoțire economică de magazin și anticipații
(143) și-a început activitatea în 33-52
HUNEDOARA (Vajdahunyad).

Cancelaria și Magazinul însoțirii se află în casele proprii.
Însoțirea „Agricola“ cumpără și vinde produse agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovės, țărițe, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri pe bucate, efecte și prețioase (giuvaerice).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard și la acoperire de conturi-courante.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri în rate.

In sfârșit îngrijește ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.
Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de case de fer și oțel alui

(195) **R. ÖSZY** 32-52

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și înviorază

Deosebită atențiune rării, că acest aparat de 20

(190)

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împrejuvîndcă boale vechi de ani.

33-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sîngelui, anemie, amețeli, fructuri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mîncare, răceală la mîni și la picioare, reuma, podagră, ischias, ulul în pal, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor boale cari la traciare norma a a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află ulesate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu multămiră invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste alestate. Acel pacien, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca se va rîmîte banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu uparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprățiat și cercetat. Deja eitinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vînzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. strada Vadász 42G. colțul stradai Kulmán.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

Împrumuturi pe pămînturi și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani

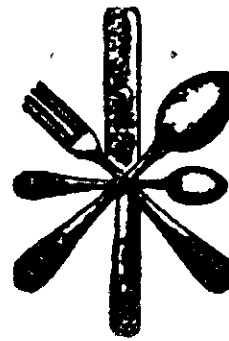
La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără giranți, pe salare dela K. 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugînd marcă postală.

(230) „**PECUNIA**“ întreprindere de credit, 33-52
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

In urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt îndreptat să vînd marfa acesteia în prețul cu care se face. Spedez dară, până când depositul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într-o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat laptele și 1 sitiță de străcurat supa. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să apsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 33-52

Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.

Comandele se trimit spedînd banii înainte sau contra ramburs.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mechanism american indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru luminarea chilțiilor, treptelor, ambitelor și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și vîntitorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moașe cu ocașiunea vizitelor de noapte. In fabrica, mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economi îi păsește de atacuri și foc; cu aceasta te poți suă și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227)

Se trimit cu rambursă de

33-52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.